

WAK!

Wędrujące Ale Kino!
Festiwal Filmów Młodego Widza

2017

nr. 8

Scenariusz lekcji do filmu *Pan Żaba* (reż. Anna van der Heide, Holandia 2016)

Autorka: Joanna Żygowska

Temat lekcji: Inny, ale swój. Spotkania z odmiennością.

Czas realizacji: 1-2 godziny lekcyjne

Grupa wiekowa: szkoła podstawowa, klasy I-III

Zagadnienia edukacyjne:

- Co się dzieje, gdy za wszelką cenę ukrywamy swoje słabości?
- Moje wady i zalety – w czym mogę pomóc, a w czym potrzebuję pomocy?
- Odmienności i różnice – jak je traktować? Rozmowa o tolerancji.
- Czym różnią się filmowi bohaterowie? Próbujemy swoich sił w opisie postaci.
- „Pan Żaba”, „Księżniczka i żaba”, „Shrek”, „Piękna i Bestia” – magiczne przemiany na ekranie.

Cele operacyjne:

Uczeń/ uczennica:

- podejmuje próby stworzenia charakterystyki bohatera filmowego,
- wie, że ludzie różnią się między sobą i rozumie, że różnice te są wartością i nie powinny prowadzić do wykluczenia,
- podejmuje rozmowę o relacjach między dziećmi i dorosłymi,
- odnosi sytuację z filmu do własnego życia.

ĆWICZENIE 1

ROZGRZEWKA WYOBRAŹNI

Dzieci zamykają oczy i wyobrażają sobie człowieka – mogą to być oni sami lub bliskie im osoby. Następnie ich zadaniem jest przemienić w wyobraźni człowieka w zwierzę. Jak zmieniają się jego ręce, nogi, głowa? Jaki kolor ma skóra? Jakie charakterystyczne cechy zwierzęcia się pojawiają?

ROZGRZEWKA RUCHOWA

Dzieci spokojnie poruszają się po przestrzeni krokiem, który pasuje do ich nastroju. Ważne, by grupa nie chodziła po okręgu, ale próbowała wypełnić całą salę. Na hasło dzieci stopniowo przemieniają się w konkretne zwierzę wskazane przez nauczyciela. Przy ostatniej komendzie można zostawić dowolność – uczestnicy mogą stać się swoimi ulubionymi zwierzętami.

W zależności od potrzeb klasy i dostępnej przestrzeni można zrealizować jedną lub dwie formy rozgrzewki – wprowadzenia do tematu lekcji, odpowiednio skracając lub rozbudowując poszczególne działania.

Na zakończenie nauczyciel przywołuje konkretne sceny z filmu, w których Frans i dyrektor przemieniali się w żabę i bociana. Co wtedy działo się z ich ciałami? Co zaskoczyło dzieci?

Po ćwiczeniach warto zapytać dzieci, czy znają jeszcze inne filmy i opowieści, w których następuje przemiana bohatera w zwierzę lub inną istotę (np. „Księżniczka i żaba”, „Shrek”, „Piękna i Bestia”). Dlaczego następuje przemiana w innych utworach? Dlaczego w „Panu Żabie”?

ĆWICZENIE 2

TAJEMNICE BOHATERÓW

Dzielimy dzieci na 3-4 osobowe grupy. Każdemu zespołowi zostaje przydzielony jeden z filmowych bohaterów. Grupa zbiera jak najwięcej informacji na temat bohatera (cechy charakteru, ważne sceny filmu z jego udziałem). Szczególnie będą nas interesować ich tajemnice, sprawy o których niechętnie mówią innym lub zachowują je tylko dla siebie. Jeśli jest taka potrzeba, można wspólnie zbudować roboczą definicję tajemnicy, by ułatwić uczestnikom pracę.

Bohaterowie, na których warto się skupić: nauczyciel Frans, dyrektor Stork, Sita, mama Sity, Wouter (przyjaciel Sity), Juf Suzan (dziewczyna Fansa)

Po wykonaniu zadania dzieci prezentują swoich bohaterów. Jedną postać może dostać kilka grup, co umożliwi porównanie charakterystyk. Rozmowa powinna zostać poprowadzona tak, by zaakcentować elementy wyróżniające postaci i ich tajemnice. To moment, by spróbować zrozumieć postępowanie bohaterów. Najtrudniejszą postacią może okazać się dyrektor Stork. Wtedy warto zapytać dzieci, czym mogło być motywowane jego postępowanie i jak można mu pomóc? Czy jest coś, czego nie zrobili bohaterowie filmu?

Można się wspólnie zastanowić, dlaczego coś jest tajemnicą? Kto ma sekrety – dzieci czy dorośli? Celem rozmowy jest pokazanie różnicy między ludźmi oraz tego, że każdy jest wartościowy.

Podsumowując zadanie, można wspólnie zapisać w zeszytach wybrane, najważniejsze cechy bohaterów.

ĆWICZENIE TRZECIE

DZIECI I DOROŚLI

Nauczyciel kontynuuje rozmowę z poprzedniego ćwiczenia, teraz akcentując relację między dziećmi a dorosłymi. Jakie pojawiły się w filmie momenty, w których dorośli pomagali dzieciom, a dzieci dorosłym? Szczególny nacisk warto postawić na drugi rodzaj sytuacji. Po krótkiej rozmowie prowadzonej przez nauczyciela, dzieci znowu pracują w zespołach (grupy mogą się zmienić lub być takie jak w poprzednim ćwiczeniu). Ich zadaniem jest przytoczenie sytuacji z życia codziennego, w których dorośli potrzebują pomocy dzieci. Następnie nauczyciel prosi, by uczestnicy urozmaicili tę sytuację o wątek fantastyczny – dorosły zamienia się w zwierzę. Jakiej pomocy teraz potrzebuje?

Podsumowując rozmowę nauczyciel prowadzi tak, by zwrócić uwagę na to, że wartość osoby nie zależy od wieku. Dzieci i dorośli różnią się nie tylko wiekiem, ale także doświadczeniem, jednak to nie decyduje o ich wartości. Dorośli, tak jak dzieci, nie umieją odpowiedzieć na wszystkie pytania i nie zawsze są w stanie sami poradzić sobie w trudnych sytuacjach; jak dzieci mają pewne ograniczenia.

Jako kontekst można przywołać scenę, w której Sita pyta Fransa, dlaczego przemienia się żabę, a ten nie umie odpowiedzieć na pytanie.

ĆWICZENIE CZWARTE

TAJEMNICA

Każde z dzieci przez chwilę zastanawia się, co je odróżnia od innych. Jakie są moje mocne i słabe strony, szczególne umiejętności, problemy z którymi nie umiem sobie poradzić? Którymi sprawami chcę się podzielić z innymi, co jest tajemnicą? Na koniec każde z nich wybiera jedną swoją szczególną cechę, którą chce się podzielić. Próbuje ją przedstawić, wybierając adekwatne do tego zwierzę, istotę, w którą mogłoby się przemieniać. Na koniec dzieci prezentują swoje pomysły za pomocą rysunku lub krótkich scenek – jedna osoba przedstawia swoje zwierzę, grupa zgaduje. Następuje krótki komentarz dotyczący wyboru zwierzęcia przez dzieci.

PODSUMOWANIE

Podsumowaniem lekcji może być rozmowa komentująca prezentacje. Każdy z nas jest inny – ma konkretne umiejętności, własne tajemnice, coś wie, czegoś nie wie. Nie ma dwóch takich samych osób. Nie jest to jednak powód do wartościowania.

UWAGI

W zależności od dynamiki zajęć i potrzeb uczniów nauczyciel może zdecydować o rozbudowaniu trzeciego lub czwartego ćwiczenia. Dobrze, by tylko jedno z nich skończyło się prezentacją. W zależności od tego, na jakie problemy ma być postawiony akcent, można także zrezygnować z jednego z nich.